07/06/2021

Ο Άγιος Παναγής της Κεφαλληνίας (Ο Παπα-Μπασιάς)

/ Βίοι Αγίων

- Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός

Ο Άγιος Παναγής Τυπάλδος Μπασιάς ήταν γόνος αρχοντικής οικογένειας της Παλικής, γεννήθηκε δε το 1801 από γονείς ευσεβείς τον Μιχαήλ και την Ρεγγίνα, το γένος Δελλαπόρτα. Έλαβε καλή μόρφωση κοντά σε αξιόλογους δασκάλους της εποχής του και έμαθε τη γαλλική και την ιταλική γλώσσα καθώς και την λατινική απαραίτητη για την μελέτη κάποιων πατερικών κειμένων.

Τα 1836 χειροτονήθηκε από τον τότε Αρχιεπίσκοπο Κεφαλληνίας Παρθένιο Μακρή Διάκονος και Πρεσβύτερος. Ο συνετός χαρακτήρας του μέσα από την ευσέβεια προς τον Θεό και η ταπεινότητα που τον διακατείχε, ήταν τα θεμέλια για να δαπανήσει την υπόλοιπη ζωή του με αφοσίωση στις προσταγές και στα Πιστεύω της Ορθοδοξίας μας.

Πέρασε από το αξίωμα του Δασκάλου σε μια δύσκολη εποχή που τα νησιά μας τα δυνάστευε το πόδι του Άγγλο κατακτητή. Βλέποντας δε, πως πρέπει να αντισταθεί σθεναρά ενάντια στον προτεσταντισμό και στις ύπουλες θέσεις των Άγγλων για αλλοίωση του Ορθόδοξου δόγματος, παραιτήθηκε και δίδαξε ιδιωτικά για λίγο διάστημα.

Κήρυττε παντού το λόγο του θεού, διακονούσε την ορθόδοξη λατρεία, χρησιμοποίησε τις Διδαχές του Πατροκοσμά του Αιτωλού προς όφελος των

χριστιανών και ανεδείχθη άξιος Λειτουργός του Θεού. Μοίρασε τα υπάρχοντά του και μέρος από την περιουσία του στους ανήμπορους και στους φτωχούς, συγχρόνως οι σεισμοί ερείπωσαν την πατρική του οικία, με αποτέλεσμα να ζητήσει χώρο για να μένει από τον συγγενή του Ιωάννη Νικολάου Γερουλάνου. Ο Γερουλάνος του παραχώρησε ένα δωμάτιο από το αρχοντικό σπίτι στο Ληξούρι, όπου από τότε ο παπα-Μπασιάς έμενε εκεί και το οποίο διατηρείται έως σήμερα και το επισκέπτονται οι πιστοί.

Οἰκία Γερουλάνου ὅπου διέμενε ὁ Ἅγιος.
(Προσεισμικὴ φωτογραφία)

Τὸ δωμάτιο (κελλὶ) τῆς οἰκίας Γερουλάνου ὅπου ἔμενε ὁ Ἅγιος, ὅπως εἶναι σήμερα.

Διετέλεσε Εφημέριος της Ιεράς Μονής του Αγίου Σπυρίδωνα στον Πλατύ Αιγιαλό, κοντά στο Ληξούρι, όπου αρχικά εκεί πήγε να μονάσει.

Η Θεία Πρόνοια, όμως, τον προόριζε όχι σε μοναστήρι έναν απλό καλόγερο, αλλά ένα ιερέα καλόγερο μέσα στο αγώνα και το πάλεμα της καθημερινότητας του κόσμου. Ο θερμός λόγος του, οι καλές του πράξεις και οι συμβουλές του προς τους χριστιανούς τον έφεραν να επιτελεί τα Θεία Λειτουργικά του καθήκοντα για το καλό των πιστών. Πραγματοποιούσε Βαπτίσεις και άλλα ιερά μυστήρια ως εφημέριος της Μονής και καθημερινά τον επισκέπτονταν πολλοί για να τους βοηθήσει.
Προσποιείτο τον σαλόν κατά διαστήματα για να αποφεύγει τους επαίνους και τα καλά λόγια των ανθρώπων.

Εκοιμήθη τις 7 Ιουνίου 1888 στο Ληξούρι σε ηλικία 88 ετών. Λόγους εγκωμιαστικούς και βιογραφικούς απήγγειλαν ο τότε Αρχιεπίσκοπος Κεφαλληνίας Γερμανός Καλλιγάς, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και ο τότε καθηγητής Ζήσιμος Γ. Π. Τυπάλδο. Ο τελευταίος είναι και ο κατεξοχήν βιογράφος του παπά Μπασιά.

Ετάφη έπειτα από επεισόδιο και καθυστέρηση λίγων ημερών, λόγω που ήθελε κάποιος συγγενής του να τον ενταφιάσει στα Χαυδάτα, στην εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα στο Ληξούρι. **Το 1976, έπειτα από 88 έτη από την κοίμησή του, έγινε η ανακομιδή των Ιερών Λειψάνων του, ημέρα της επετείου του από τον Σεβ. Μητροπολίτη Προκόπιο**.

Εκεί που βρισκόταν ο τάφος του, πίσω από τον Ιερό Ναό Αγίου Σπυρίδωνος Ληξουρίου. Παραμονές εξετάσεων, πλήθος μαθητών προσέρχεται ν' ανάψει ένα κερί στον Άγιο, που είχε διατελέσει διδάσκαλος.

«Κατά Χριστόν σαλός»

Κατά το έτος 1845 περίπου τον κατέβαλε νευρική κρίση, που τον βασάνιζε αρκετά, του στερούσε τον ύπνο, τον έκανε να περπατάει τη νύχτα και να φωνάζει μεγαλοφώνως και άλλες παρόμοιες εκφράσεις, που όταν συνερχόταν από αυτή την τρομερή έξαψη έπεφτε σε τρομερό φόβο και αδυναμία. Παρ' όλα αυτά, όπως λέει ο βιογράφος του Ζήσιμος Τυπάλδος, ο λαός ήξερε τη δοκιμασία του αυτή και δεν ενοχλείτο.

Απεναντίας, όταν τον έβλεπαν, έτρεχαν να ασπασθούν το χέρι του. Αυτή η δοκιμασία, που αρκετοί άγιοι την έχουν περάσει, θεωρείται ευλογία Θεού για να ζουν σε ταπείνωση και να μη γεννώνται γι' αυτούς ο εγωισμός και τα πάθη.

Δέκα χρόνια μετά την ιεροσύνη του τού παρουσιάστηκε αυτή η νευρική νόσος, και όπως λέει ο Απόστολος Παύλος στην (Β΄ Κορ. ΙΒ΄, 7) «...εδόθη μοι σκόλοψ τη σαρκί, άγγελος σατάν, ίνα με κολαφίζη ίνα μη υπεραίρωμαι», δηλαδή ήταν μια δοκιμασία από τον Θεό, ώστε πάντα με ταπείνωση και όχι με έπαρση να πορεύεται στην ιερή αποστολή του.

Κατά τα γηρατειά του, που η ασθένεια αυτή όλο και τον ταλαιπωρούσε, την αντιμετώπιζε με υπομονή και εγκαρτέρηση. Δεν έπαψε ποτέ να διδάσκει και να προσεύχεται.

Το 1864 ο εξαδέλφος του γιατρός, Ανδρέας Τυπάλδος Μπασιάς, ο οποίος τού παρείχε ιατρική μέριμνα και βοήθεια, με αίτησή του ζητά από το Ιερατικό Ταμείον οικονομική στήριξη, δηλαδή κάποιο χρηματικό βοήθημα για να ανακουφίσει την φτώχεια του και τη νόσο που βασάνιζε τον Άγιο.

Περί θαυμάτων και προορατικού χαρίσματος

Ο Άγιος Παναγής ανταμείφθηκε από τον Θεό με το προφητικό χάρισμα. Είναι πάμπολλες οι εξιστορήσεις των παλαιοτέρων για τα θαύματα και τις προφητείες που έκανε.

Βλέποντας με την Θεία χάρη τα μελλούμενα και τα παρελθόντα των ανθρώπων της κοινωνίας του νησιού μας, προσπαθούσε να συνετίσει τα κακώς κείμενα και

τις αμαρτίες που συνέβαιναν. Αυτό το θαυμαστό θείο χάρισμα της προφητείας του αθέλητα και θελημένα συνέτιζε προς το καλύτερο την τότε μικρή κοινωνία.

Βέβαια και οι φτωχοί και οι ανήμποροι έβλεπαν στον χαρισματικόν Άγιο Παναγή, εκείνον που τους βοηθούσε με τον λόγο και την προφητική ιδιότητά του. Ο Άγιος πολλές φορές αποκάλυπτε με λακωνικό τρόπο στους ανθρώπους ποια αμαρτία είχαν πράξει- την οποία φυσικά κρατούσαν μυστική-και με τον τρόπο αυτόν τούς ωθούσε στην μετάνοια. Απορούσαν οι δύσπιστοι για τη μηδένιση των καιρικών φαινομένων μπροστά στην θεία χάρη του Αγίου Παναγή, που με κακοκαιρία δεν βρεχόταν και αναγνώριζαν τη θεία αποστολή του. Εδώ αξίζει να θυμίσουμε τη μαρτυρία της τότε αστυνομίας όταν μια βροχερή βραδιά βρήκαν τον Άγιο στο κοιμητήριο της Αγίας Άννας να προσεύχεται για τους κεκοιμημένους κρατώντας ένα φαναράκι και χωρίς να έχει πέσει σταγόνα πάνω του.

Οικογένεια Ιωάννου Γερουλάνου και Παπά Μπασιάς

Ο Παπα- Μπασιάς συνδέονταν με την οικογένεια Γερουλάνου με βαθμό συγγενείας μιας και η μητέρα του Ρεγγίνα ήταν αδελφή της μητέρας του Ιωάννη Γερουλάνου (1821-1892). Με το σεισμό του 1867 καταστράφηκε παντελώς η πατρική οικία του Αγίου και ζήτησε την παραχώρηση ενός δωματίου από την οικογένεια Γερουλάνου πράγμα που ο εξάδελφός του Ιωάννης προθύμως έπραξε. Ο Άγιος πέρασε την υπόλοιπη ζωή του στο δωμάτιο, το επονομαζόμενο κελί, έως ότου παρέδωσε την μακαρία ψυχή του στον Θεό που τόσο πολύ αγάπησε.

Ο Άγιος έγινε προστάτης της οικογένειας και με το προφητικό του χάρισμα βοήθησε όλα τα μέλη της. Παράλληλα, η οικογένεια Γερουλάνου σεβόταν το πρόσωπο του Αγίου, το τίμησε και συνεχίζει να το τιμά. Έως σήμερα ο απόγονος Γεώργιος Ι. Γερουλάνος μεριμνά για το κελί, ώστε να είναι χώρος επισκέψιμος για τους πιστούς. Ο Άγιος είναι αυτός που προέβλεψε ότι ο γιος του ξαδέλφου του Ιωάννη, Μαρίνος, ένα από τα τρία παιδιά του, θα γίνει μεγάλος, πράγμα που επαληθεύτηκε αφού πρόκειται για το μεγάλο χειρουργό και Ακαδημαϊκό Μαρίνο Γερουλάνο. Από τον Μαρίνο γεννήθηκε το 1904 ο Ιωάννης ο οποίος και φρόντισε τον Ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνα και τον τάφο του Αγίου. Στον Ιερό αυτό Ναό ο Παπά Μπασιάς λειτουργούσε μετά από την αποχώρησή του από το μοναστήρι στο Πλατύ Αιγιαλό. Ο Ιωάννης Γερουλάνος του Μαρίνου προσπάθησε να ανακαινίσει τον τάφο του Αγίου μετά την ανακομιδή των Ιερών Λειψάνων του και βάση των σχεδίων της Ιωάννας Μελιδώνη – Γρυπάρη τον διαμόρφωσε σε καλαίσθητο κενοτάφιο. Ο δε Μαρίνος Γερουλάνος έτρεφε μεγάλη εκτίμηση και σεβασμό προς τον Παπα- Μπασιά και τού αφιέρωσε την πρώτη σελίδα του βιβλίου του: «Το Ληξούρι».

Το Χάρισμα της ενόρασης

Είναι αναμφισβήτητο το γεγονός ότι ο παπά Μπασιάς είχε προικιστεί από την δωρεάν της Θείας Χάρις με το χάρισμα να προβλέπει τα μελλούμενα. Αυτή η ιδιότητά του, τον έκαμε να γίνει κοινωνικός λειτουργός, να συνετίζει και να καθοδηγεί τους πάσχοντας και τους κάνοντας παράνομες και αμαρτωλές πράξεις. Στο πρόσωπό του οι άνθρωποι, πλούσιοι ή φτωχοί, άρχοντες και λαός, έβλεπαν τον Άγιο Ιερέα που, βοηθούσε με την άλλη του ματιά.

Οι προφητείες του που συνόδευαν τα διάφορα περιστατικά, λεκτικά ήταν λακωνικές και μετρημένες και είχαν επί τω πλείστον τη συμβουλή μέσα από το κήρυγμα του χριστιανικού λόγου. Βέβαια γινόταν πολλές φορές ελεγκτικός και αυστηρός με σκοπό να διορθώσει τα κακώς κείμενα μιας κοινωνίας.

Ωστόσο η μορφή του παπά Μπασιά, από μόνη της ήταν για το νησί, και ιδιαίτερα για το Ληξούρι μια προστασία από κάθε μορφή αίρεσης και ξένης προπαγάνδας ενάντια στο φρόνημα της Ορθοδοξίας. Σε μια εποχή μάλιστα, που, πέρα από το άγρυπνο μάτι της Αγγλικής δυνάστευσης, υπήρχε και ο μεγάλος πόλεμος της διαφοράς των κοινωνικών τάξεων. Τα πάθη και τα μίση χαρακτήριζαν όπως είναι φυσικό τις κλειστές κοινωνίες.

Ο ιερέας Παναγής με το προφητικό του χάρισμα έγινε πόλος έλξης για πολλούς

ανθρώπους ντόπιους και ξένους προς το νησί της Κεφαλλονιάς, που ήθελαν να πάρουν την ευλογία του ή να στηριχτούν πνευματικά μια και τέτοιος ήταν ο σκοπός του Αγίου αυτού.

Ακόμη από γενιά σε γενιά διατηρούνται περιστατικά, θαύματα και προφητείες του Παπα- Μπασιά που μας κάνουν περήφανους ως Ληξουριώτες και Κεφαλλονίτες, ότι η Θεία Χάρις φρόντισε για τούτον τον τόπο δια μέσου της παρουσίας του Αγίου Παναγή.

Πηγή: kefalonianews.gr